

Correctievoorschrift VMBO-BB

2009

tijdvak 1

economie CSE BB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 40 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten voor het geheel van de open vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

De marketing van een fietsenmaker

1 C

2 A

3 maximumscore 2

	juist	onjuist
stijging van de aankoop prijs van auto's	x	
stijging van de benzineprijs	x	
stijging van de bevolkingsomvang	x	
stijging van het aantal fietspaden	x	

Indien vier kruisjes juist geplaatst 2

Indien drie kruisjes juist geplaatst 1

Indien twee, één of nul kruisjes juist geplaatst 0

4 B

5 maximumscore 1

	juist	onjuist
Reclame wordt alleen gemaakt voor luxe goederen.		x
Reclame is een onderdeel van de marketingmix.	x	

Opmerking

Alleen een punt toekennen als beide kruisjes juist geplaatst zijn.

6 A

7 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord:

Hij kan meer reclame maken voor (de hoge kwaliteit van) de Nederlandse merkfietsen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Fair trade

8 D

9 maximumscore 1

	juist	onjuist
Je kunt de ontwikkelingslanden helpen door Fair Trade-producten in de supermarkt te kopen.	x	
Je kunt familie en kennissen erop wijzen dat ze Fair Trade-producten kunnen kopen.	x	
Je start een eigen bedrijf om producten uit de ontwikkelingslanden te importeren.	x	

Indien drie kruisjes juist geplaatst 1
Indien twee, een of nul kruisjes juist geplaatst 0

10 B

11 C

12 maximumscore 2

- (1) geld
- (2) producten
- (3) stijgen

Indien drie antwoorden juist 2
Indien twee antwoorden juist 1
Indien een of geen antwoord juist 0

13 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste uitleg (één van de volgende):

- Ik kies voor Fair Trade-producten, want handel is beter dan hulp.
- Ik kies voor andere producten, want ik hoef het probleem van de ontwikkelingslanden niet op te lossen.

Een mini-onderneming

- 14 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist voordeel:
Door arbeidsverdeling (specialisatie) wordt de arbeidsproductiviteit groter.
- 15 **B**
- 16 **D**
- 17 **C**
- 18 **maximumscore 1**
brutowinst = € 4,00 x 30/100 = € 1,20
- 19 **maximumscore 1**
€ 5,95 x 100 / 119 = € 5,00
- 20 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juist argument indien eens met de producent:
– De studenten hebben veel minder bedrijfskosten waardoor zij goedkoper kunnen produceren en dat is niet eerlijk.
Voorbeeld van een juist argument indien niet eens met de producent:
– De afzet is zo klein dat je niet kunt spreken van concurrentie. Het is belangrijk dat studenten in een betekenisvolle omgeving kunnen leren.

De bloemetjes buiten zetten

- 21 **maximumscore 1**
Voorbeeld van een juiste reden (één van de volgende):
– In Nederland zijn de lonen hoger dan in Polen.
– In Polen is veel werkloosheid.
- 22 **D**
- 23 **C**
- 24 **C**
- 25 **D**

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 1

	daalt	stijgt
De werkgelegenheid in Nederland	x	
De werkgelegenheid in Brazilië		x

Indien twee kruisjes juist geplaatst 1
 Indien één of nul kruisjes juist geplaatst 0

De nieuwjaarsspeech

27 A

28 B

29 C

30 C

31 B

32 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist argument:

Door lagere arbeidskosten per fiets (per product).

Lenen wat je lenen kunt

33 C

34 B

35 maximumscore 1

$(470.000/30.000) \times 100\% = 1.567\%$

36 maximumscore 1

	juist	onjuist
omdat er steeds meer mensen in geldproblemen raken.	x	
omdat de bedrijven die geld uitlenen zo meer geld verdienen dan is toegestaan.		x

Opmerking

Het punt uitsluitend toekennen als beide kruisjes juist geplaatst zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

37 A

38 **maximumscore 1**

Voorbeeld van een juist argument indien eens met Jan:

- Consumenten moeten beschermd worden tegen dergelijke agressieve reclame.

Voorbeelden van een juist argument indien eens met Carla (één van de volgende):

- Consumenten zijn slim genoeg om te bepalen waar ze hun geld aan uitgeven.
- Consumenten kunnen precies zien hoeveel en hoelang ze moeten betalen.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 10 juni naar Cito.